

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

Vakantiegeld-enquête 2017

Gea Schonewille en Robin Stoof

26 juni 2017

Vakantiegeld-enquête 2017

Gea Schonewille en Robin Stoof

Inhoud

Samenvatting.....	4
Visie	6
Inleiding.....	8
1. Vakantie.....	9
2. Uitgaven aan vakantie	14
3. Vakantiegeld.....	19
4. Moeilijk rondkomen.....	25
5. ZZP'ers.....	29
Bijlage 1 Achtergrondkenmerken.....	31

Samenvatting

Crisis niet van invloed op aantal vakanties

Bijna een kwart van de mensen gaat dit jaar niet op vakantie. Deze verhouding is sinds 2003 stabiel; toen ging 26 procent niet op vakantie, tegen 22 procent dit jaar. Gezinnen gaan het vaakst wel op vakantie en alleenstaanden gaan het vaakst niet op vakantie. Het aantal vakanties is sterk afhankelijk van het inkomen. De reden om niet op vakantie gaan, is meestal dat vakantie te duur is (42 procent) of dat zij liever andere dingen doen met hun geld (30 procent). In 2016 waren dit ook de meestgenoemde redenen om niet op vakantie gaan, maar opvallend is dat de percentages toen lager waren.

Gemiddeld gaat men 15 dagen op vakantie, kosten 2.000 euro

Net als in 2016 gaan mensen gemiddeld 15 dagen op vakantie, in 2015 duurde de vakantie gemiddeld 16 dagen. De helft van de respondenten besteedt meer dan 2.000 euro aan vakantie, de andere helft minder dan 2.000 euro. In 2016 was de mediaan ook 2.000 euro. Logischerwijs besteden huishoudens met een lager inkomen, alleenstaanden en mensen die minder lang op vakantie gaan, minder geld aan vakantie. Opvallend was dat de verwachte vakantie-uitgaven voor mensen met een modaal en bovenmodaal inkomen, gedaald zijn ten opzichte van 2016.

Van de mensen die op vakantie gaan, heeft ruim twee derde de vakantie al geboekt. Daarnaast heeft ruim twee derde van de respondenten uitgerekend of zij de gehele vakantie kunnen betalen. De helft van de respondenten reserveert geld om te kunnen besteden op de vakantiebestemming. Zij reserveren een bepaald bedrag per dag, per week of voor de hele vakantie. De andere helft van de respondenten reserveert geen bedrag om te kunnen besteden op de vakantiebestemming.

De vakantie wordt in de meeste gevallen betaald van spaargeld, geld op de lopende rekening en/of vakantiegeld.

Vakantiegeld nog steeds het liefst eens per jaar

Uit de resultaten blijkt dat mensen nog steeds het liefst vakantiegeld in één keer krijgen uitbetaald in mei/juni. In 2002 stelden we een soortgelijke vraag aan de respondenten. Toen zei 92 procent het vakantiegeld het liefst eenmaal per jaar uitbetaald te krijgen in plaats van verdeeld over het hele jaar. In 2017 krijgt het overgrote deel van de mensen die er recht op hebben, het vakantiegeld in één keer – in mei of in juni – uitbetaald (84 procent). Bijna iedereen die het vakantiegeld zo ontvangt, 88 procent, wil dat zo houden. Van de 13 procent die nu iedere maand een deel van het vakantiegeld krijgt, zou 77 procent het liefst willen dat het eens per jaar of per kwartaal uitbetaald werd.

Bestemming vakantiegeld: vakantie en sparen

Vakantiegeld wordt het vaakst uitgegeven aan vakantie en er wordt vaak van gespaard. Sinds 2002 gebruikt ongeveer de helft van de respondenten het vakantiegeld voor vakantie. Het vakantiegeld sparen is populairder geworden over de jaren heen, in 2002 spaarde nog 22 procent van de respondenten (een deel van) het vakantiegeld, in 2017 spaart 38 procent vakantiegeld.

Respondenten met een inkomen beneden modaal, gebruiken vakantiegeld vaker om schulden en betalingsachterstanden van af te lossen. Respondenten met een bovenmodaal inkomen gebruiken vakantiegeld vaker voor vakantie, sparen, beleggen of verhuizing of verbouwing. Mensen met een bovenmodaal inkomen, gebruiken het vakantiegeld vaker voor vakantie, maar ook voor andere dingen zoals een verhuizing of verbouwing of beleggen. Het Nibud ziet een opvallende verschuiving als het gaat om beleggingen. Het aantal mensen met een bovenmodaal inkomen dat een deel van het vakantiegeld belegt, is verdubbeld (van 5 naar 10 procent).

Moeilijk rondkomen en vakantie(geld)

Mensen die moeilijk rondkomen gaan logischerwijs vaker niet op vakantie dan mensen die makkelijk rondkomen. Als zij wel op vakantie gaan, betalen ze de vakantie vaker van het vakantiegeld dan mensen die makkelijk rondkomen. Respondenten die makkelijk rondkomen, betalen de vakantie vaker van de lopende rekening. Respondenten die moeilijk rondkomen, wachten langer met boeken dan respondenten die makkelijk rondkomen. Ze wachten dus tot het vakantiegeld binnen is. Ze rekenen ook vaker uit of zij de vakantie kunnen betalen dan respondenten die makkelijk rondkomen.

Het vakantiegeld wordt dus deels gebruikt om de vakantie te betalen. Een groot deel van de respondenten die moeilijk rondkomt, gebruikt het echter ook om schulden en betalingsachterstanden af te lossen, voor huishoudelijke uitgaven of om tekorten op de lopende rekening aan te vullen. Respondenten die moeilijk rondkomen, sparen minder vaak van het vakantiegeld dan respondenten die makkelijk rondkomen.

Zzp'ers en vakantie(geld)

Zzp'ers gaan niet minder vaak op vakantie dan mensen met een inkomen uit loondienst, een uitkering of pensioen. Bijna de helft van de zzp'ers reserveert geld voor de vakantie. In vergelijking met 2016 sparen zzp'ers minder vaak een vast bedrag en zetten zij vaker opzij wat zij overhouden. Vaker dan respondenten met een inkomen uit loondienst, een uitkering of pensioen, hebben zzp'ers hun vakantie nog niet geboekt op het moment dat we deze vragenlijst afnamen.

Visie

De financiële zelfredzaamheid

Het Nibud heeft verschillende vaardigheden gedefinieerd waarover mensen zouden moeten beschikken om financieel zelfredzaam te zijn. Onder andere moet iemand beschikken over de vaardigheden “in kaart brengen”, “verantwoord besteden” en “vooruit kijken”.

In kaart brengen

Uit de enquête blijkt dat respondenten niet goed weten hoeveel vakantiegeld zij kunnen verwachten. Twee derde van hen schat het bedrag verkeerd in. Een derde van de respondenten krijgt minder vakantiegeld dan zij verwachtten. Dit zijn vaker respondenten die moeite hebben met rondkomen. Minder vakantiegeld ontvangen dan verwacht, kan vooral voor deze groep nadelige gevolgen hebben. 25 procent van hen blijkt het geld namelijk te gebruiken om er betalingsachterstanden of schulden mee af te lossen. Een lager bedrag aan vakantiegeld kan betekenen dat zij te weinig budget hebben om achterstanden in te lopen.

Verantwoord besteden

Over het algemeen besteden mensen hun vakantiegeld bewust. We zien dat respondenten die moeilijk rondkomen, vakantiegeld vaker gebruiken om er schulden en betalingsachterstanden mee af te lossen, huishoudelijke uitgaven van te betalen en tekorten op de lopende rekeningen mee aan te vullen. Respondenten die moeilijk rondkomen, gaan minder vaak op vakantie dan respondenten die makkelijk rondkomen. Als zij op vakantie gaan, berekenen ze vaker dan degenen die makkelijk rondkomen, of zij de vakantie kunnen betalen. Het Nibud vindt het belangrijk dat mensen hun geld bewust besteden.

Vooruit kijken

Het percentage respondenten dat vakantiegeld achter de hand houdt voor een eventuele inkomensterugval, ligt al jaren op 9 procent. Mensen zijn wel meer gaan sparen van hun vakantiegeld. In 2002 gebruikte 22 procent vakantiegeld om van te sparen; in 2017 is dat 38 procent. Het Nibud vindt dat een goede ontwikkeling, omdat we tegenwoordig meer spaargeld nodig hebben. Met ingang van 2018 mogen mensen die een huis willen kopen, niet meer lenen dan de waarde van het huis dat zij op het oog hebben. Aankoopkosten en eventuele verbouwkosten moeten zij zelf financieren. Ook voor het eigen risico van de zorgverzekering, is het gewenst geld achter de hand te hebben. Uit verschillende onderzoeken van het Nibud blijkt dat Nederlanders vaak nog geen toereikende buffer hebben opgebouwd¹⁻². Het vakantiegeld is een mooie aanleiding om deze buffer aan te vullen.

Vakantiegeld eens per jaar stimuleert sparen

Begin 2017 publiceerde het Nibud het visiedocument stimuleren van sparen³. Hierin leggen we onder andere het begrip ‘de mentale boekhouder’ uit. Mensen houden in het hoofd verschillende potjes bij, voor salaris, verschillende uitgaven, spaargeld, financiële meevallers, belastingteruggaaf en investeringen. De mentale boekhouder houdt in het hoofd bij wat erbij komt in die potjes en wat eruit gaat.

Mensen die in één keer een groter bedrag ontvangen, veranderen daardoor niet ineens hun normale bestedingspatroon. Zij gaan bijvoorbeeld niet opeens meer geld uitgeven aan de dagelijkse boodschappen. Doordat zij hun normale bestedingspatroon kunnen aanhouden, kunnen zij het extra bedrag gemakkelijker

¹ Schors, van der, A., Werf, van der, M. (2017). *Geld achter de hand makkelijker maken*. Geraadpleegd op: <https://www.nibud.nl/beroepsmatig/geld-hand-makkelijker-maken-2017/>

² Schors, van der, A., Werf van der, M., Schonewille, G.A. (2015). *Geldzaken in de praktijk*. Geraadpleegd op: <https://www.nibud.nl/beroepsmatig/geldzaken-in-de-praktijk-2015/>

³ Schors, van der, A., Werf, van der, M. (2017). *Geld achter de hand makkelijker maken*. Geraadpleegd op: <https://www.nibud.nl/beroepsmatig/geld-hand-makkelijker-maken-2017/>

(deels) opzij zetten. Ze ondervinden geen 'nadeel' van het sparen, omdat zij hun gebruikelijke uitgavenpatroon kunnen aanhouden.

Mensen die elke maand een deel ontvangen van het vakantiegeld, ervaren dit als onderdeel van het vaste salaris. Ze zullen dit geld dan ook besteden aan de gebruikelijke maandelijkse uitgaven. Wie het vakantiegeld in één keer krijgt uitbetaald, gebruikt dit niet voor de gewone uitgaven, maar heeft eerder de neiging om ervan te sparen of om er andere bijzondere uitgaven van te doen. Vakantiegeld dat eens per jaar wordt uitbetaald, beschermt mensen dus tegen zichzelf. Het is een manier om 'indirect' te sparen. Het Nibud is er dan ook voorstander van dat vakantiegeld eenmaal per jaar wordt uitbetaald.

Ook uit de enquête blijkt dat mensen die het vakantiegeld jaarlijks ontvangen, vaker sparen van vakantiegeld (40 procent) dan mensen die vakantiegeld per maand krijgen uitbetaald (27 procent).

Inleiding

Sinds 2002 voert het Nibud enquêtes uit naar de besteding van vakantiegeld. In die enquêtes staan de volgende vragen centraal:

Gaan mensen dit jaar op vakantie? Zo ja, hoe vaak gaan zij op vakantie?

Wat geven ze uit tijdens de vakantie?

Gebruiken ze vakantiegeld voor vakantie-uitgaven of betalen ze vakantie op een andere manier?

Wat doen mensen verder met hun vakantiegeld?

In de enquête van dit jaar besteden we apart aandacht aan mensen die moeilijk rondkomen. In het onderzoek Geldzaken in de praktijk⁴ zagen we in 2015 dat 45 procent van de Nederlandse bevolking moeite had met rondkomen. De respondenten noemden hiervoor drie redenen:

de uitgaven stegen, maar de inkomsten niet;

er zijn te weinig inkomsten;

de vaste lasten zijn te hoog.

We verwachten dat deze groep ook anders omgaat met vakantiegeld en vakanties. Hoofdstuk 4 zoomt daarom speciaal in op mensen die moeilijk rondkomen. We bekijken ook hoe hun resultaten verschillen van die van mensen die makkelijk rondkomen.

Hoofdstuk 5 gaat over zzp'ers en vakantie. Een groot deel van de Nederlandse beroepsbevolking werkt als zzp'er⁵; in totaal gaat het om zo'n 13 procent. Zzp'ers krijgen geen vakantiegeld uitbetaald over het geld dat zij verdienen via hun bedrijf. We zijn benieuwd wat dat betekent voor de manier waarop zij hun vakantie bekostigen en of zij eventueel geld reserveren voor de vakantie.

De dataverzameling is uitgevoerd door Survey Sampling International in de periode 17 tot 31 mei 2017. De online vragenlijst is ingevuld door 1.146 panelleden. De panelleden vormen (na weging) een representatieve weergave van de beroepsbevolking van 18 tot 65 jaar. In de bijlage staat een uitgebreidere omschrijving van de steekproef. Het veldwerk is verricht tussen 17 en 31 mei: de periode dat de meeste mensen hun vakantiegeld ontvangen.

In deze enquête betekent vakantie 'een periode van meer dan zes aaneengesloten dagen waarin mensen van huis zijn'.

Bij sommige vragen konden de respondenten hun antwoord toelichten. In dit rapport staan verschillende van deze citaten in de blauwe kaders.

⁴ Van der Schors, A., van der Werf, M., en Schonewille, G.A. (2015). *Geldzaken in de praktijk*. Nibud.

⁵ CBS (2017). *Toename zzp'ers stukt*. Geraadpleegd op:

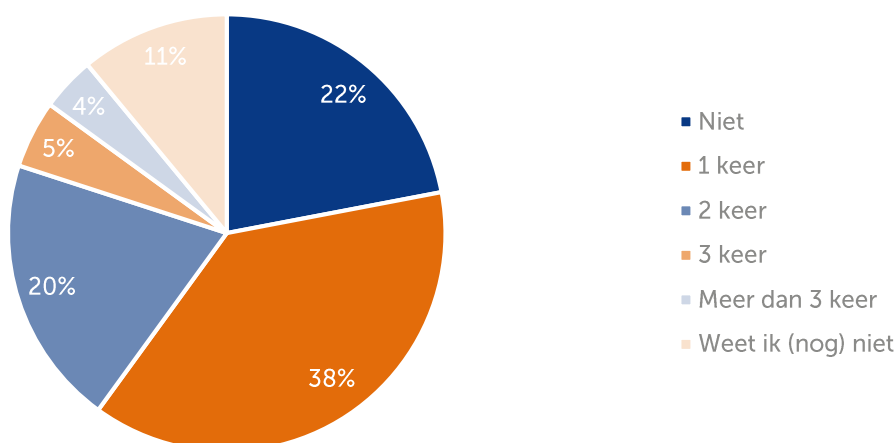
<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/46/toename-aantal-zzp-ers-stokt>.

1. Vakantie

Bijna een kwart van de respondenten gaat dit jaar niet op vakantie. Deze verhouding is sinds 2002 stabiel; toen ging 26 procent niet op vakantie, tegen 22 procent dit jaar. Gezinnen gaan het vaakst wel op vakantie en alleenstaanden het vaakst niet. Het aantal vakanties per jaar is sterk afhankelijk van het inkomen. De reden die respondenten noemen om niet op vakantie te gaan, is meestal dat vakantie te duur is (42 procent) of dat zij liever andere dingen doen met hun geld (30 procent). In 2016 waren dit ook de meestgenoemde redenen om niet op vakantie gaan, maar opvallend is dat ze toen minder vaak genoemd werden.

1.1 Aantal keer op vakantie

Van de respondenten gaat 22 procent niet op vakantie. 38 procent gaat één keer op vakantie, 20 procent twee keer en 9 procent drie keer of vaker. 11 procent weet nog niet of ze op vakantie gaan.

Figuur 1: Aantal keer op vakantie dit jaar (n=1.143)

Hoe vaak mensen op vakantie gaan, verandert nauwelijks door de jaren heen (zie tabel 1). Een op de vijf respondenten gaat niet op vakantie; de meesten gaan een keer per jaar op vakantie. Een op de drie gaat vaker dan één keer. Ongeveer 10 procent van de respondenten weet in mei nog niet of zij op vakantie gaan dat jaar.

Tabel 1: Aantal keer op vakantie vergeleken met voorgaande jaren

	2003 (n=11.000)	2010 (n=500)	2015 (n=1.026)	2016 (n=1.187)	2017 (n=1.143)
	%	%	%	%	%
Niet op vakantie	26	20	26	22	22
1 keer	40	34	31	35	38
2 keer	22	19	21	22	20
3 keer of vaker	12	9	14	10	9
Weet ik (nog) niet	*	16	10	12	11

* Antwoordoptie was er niet in 2002.

** Alleen in de jaren 2002, 2003, 2004, 2005, 2010, 2012, 2015, 2016 en 2017 is de vakantiegeldenquête uitgevoerd. Tussendoor is dit onderzoek niet gedaan.

Logischerwijs gaan respondenten met een hoger inkomen vaker op vakantie dan respondenten met een lager inkomen. Van de respondenten met een inkomen beneden modaal, gaat een derde niet op vakantie. Van de respondenten met een inkomen boven modaal, is dat slechts 8 procent. Respondenten met een inkomen boven modaal, gaan ook vaker dan respondenten met een lager inkomen twee of drie keer per jaar op vakantie. Respondenten met een inkomen beneden modaal weten vaker nog niet of zij op vakantie gaan.

Tabel 2: Wel of niet op vakantie naar inkomen 2016 (n=1.187) en 2017 (n=1.033)

	Beneden modaal		Rond modaal		Boven modaal	
	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %
Niet op vakantie	32	34	20	21	14	8
Wel op vakantie	52	51	70	68	80	86
Weet ik (nog) niet	16	15	10	11	6	6

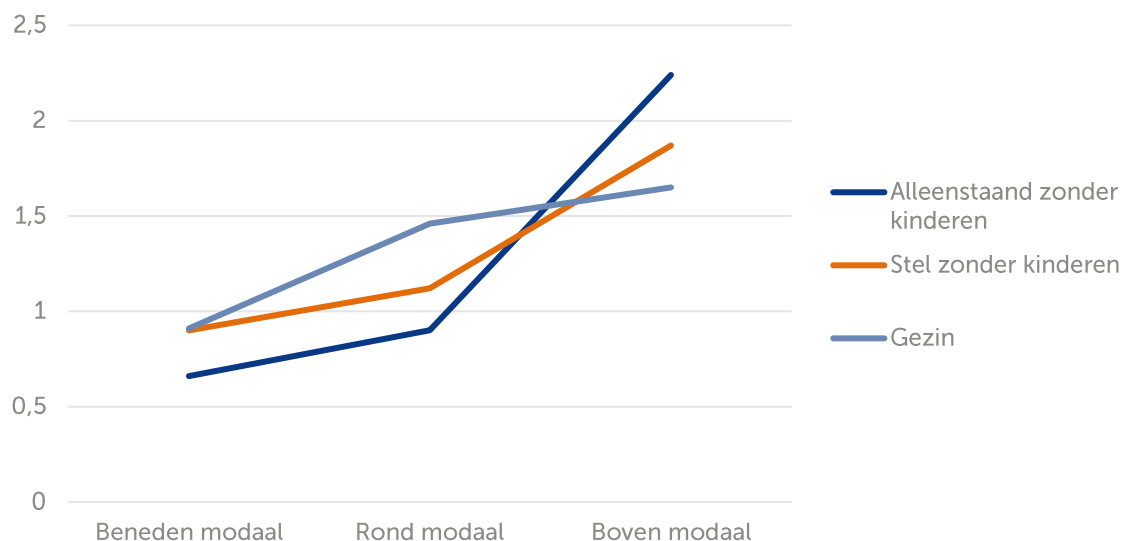
Gezinnen gaan het vaakst op vakantie. Slechts 16 procent van deze groep zegt dat zij niet op vakantie gaan. Stellen zonder kinderen gaan het vaakst meer dan drie keer op vakantie. Alleenstaanden weten het vaakst nog niet of zij op vakantie gaan.

Tabel 3: Aantal keer op vakantie naar huishoudtype 2016 (n=1.187) en 2017 (n=1.033)

	Alleenstaande		Stel zonder kinderen		Gezin	
	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %
Niet op vakantie	<u>38</u>	<u>32</u>	18	24	<u>15</u>	<u>16</u>
1 keer	<u>36</u>	<u>31</u>	31	37	<u>41</u>	<u>41</u>
2 keer	<u>14</u>	<u>12</u>	<u>26</u>	21	24	<u>24</u>
3 keer	4	4	7	<u>3</u>	7	<u>8</u>
Vaker dan 3 keer	4	3	5	<u>6</u>	3	3
Weet ik (nog) niet	13	<u>18</u>	13	9	10	<u>9</u>

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde dat jaar.*

Figuur 2 laat zien dat alleenstaanden met een inkomen beneden modaal het minst vaak op vakantie gaan. Alleenstaanden met een bovenmodaal inkomen gaan daarentegen het vaakst op vakantie.

Figuur 2: Aantal keer op vakantie naar huishoudtype en inkomen (n=951)

1.2 Aantal dagen op vakantie

Gemiddeld gaan de respondenten ruim twee weken (15 dagen) op vakantie. Tabel 4 laat zien dat respondenten met een hoger inkomen, langer op vakantie gaan dan respondenten met een lager inkomen.

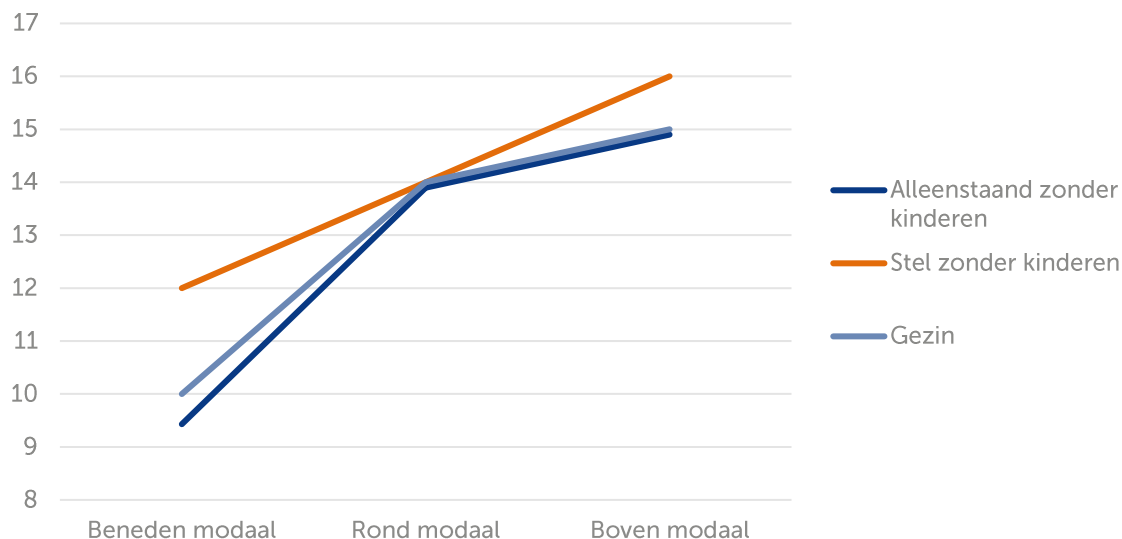
In 2016 gingen de respondenten gemiddeld 15 dagen op vakantie.

Tabel 4: Aantal weken op vakantie naar inkomen 2016 (n=786) en 2017 (n=687)

	Beneden modaal		Rond modaal		Boven modaal	
	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %
1 week	<u>22</u>	<u>27</u>	15	16	<u>8</u>	<u>9</u>
1 tot 2 weken	47	49	49	45	<u>39</u>	<u>30</u>
2 tot 3 weken	<u>20</u>	<u>15</u>	29	27	<u>33</u>	<u>44</u>
3 tot 4 weken	6	5	<u>4</u>	6	<u>13</u>	<u>11</u>
4 of meer weken	5	5	<u>3</u>	6	<u>8</u>	7

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde dat jaar.*

Alleenstaanden en gezinnen met een inkomen beneden modaal, gaan het minst lang op vakantie, zo'n 9 tot 10 dagen. Stellen zonder kinderen met een inkomen boven modaal gaan het langst op vakantie (zie figuur 3).

Figuur 3: Aantal dagen op vakantie naar huishoudtype en inkomen (n=729)

1.3 Niet op vakantie

In tabel 1 staat dat 22 procent van de respondenten dit jaar niet op vakantie gaat. Dit percentage is even hoog als in 2016. Als we iedereen die nog niet weet of zij op vakantie gaan buiten beschouwing laten, gaat 25 procent van de respondenten niet op vakantie.

Waarom niet op vakantie?

Van de respondenten die niet op vakantie gaan, blijft 42 procent thuis omdat vakantie te duur is; 30 procent doet liever andere dingen met zijn geld. Bij 'anders namelijk' vulden respondenten vaak in dat zij minder dan zes dagen op vakantie gaan of zij thuisblijven voor de huisdieren.

Tabel 5: Reden om niet op vakantie te gaan 2016 (n=256) en 2017 (n=253) (Meerdere antwoorden mogelijk)

	2016	2017
	%	%
Vakantie is te duur	35	42
Ik doe liever andere dingen met mijn geld	24	30
Ik spaar liever	9	13
Ik houd niet van vakantie	6	10
Ik moet thuis blijven voor de zaak/onderneming	4	10
Wegens gezondheidsomstandigheden	10	9
Anders, namelijk	9	9

“Dit jaar gebruiken we ons geld voor ons trouwfeest”

“We gebruiken het geld voor klussen aan ons nieuwe huis”

“Het leven wordt steeds duurder, dus ons geld gaat op aan de rekeningen betalen”

Van de respondenten die in 2016 niet op vakantie gingen, bleef 35 procent thuis omdat vakantie te duur was; 24 procent wilde liever andere dingen doen met het geld en 10 procent ging niet op vakantie wegens gezondheidsomstandigheden.

2. Uitgaven aan vakantie

We vroegen de respondenten wat ze kwijt denken te zijn aan de (langste) vakantie voor zichzelf en het eventuele gezin. Hierbij moesten zij rekening houden met kosten voor de reis, accommodatie en eten en drinken. Bijna een derde van de respondenten zegt tussen de 1.000 en 2.000 euro kwijt te zijn. Logischerwijs geven huishoudens met een lager inkomen, alleenstaanden en mensen die minder lang op vakantie gaan, minder geld uit aan vakantie. In vergelijking met 2016 zien we dat verwachte vakantie-uitgaven voor respondenten met een gemiddeld en hoog inkomen gedaald zijn.

Van de respondenten die op vakantie gaan, heeft ruim twee derde de vakantie al geboekt. Daarnaast heeft ruim twee derde uitgerekend of zij de vakantie kunnen betalen. De helft van de respondenten reserveert geen bedrag om op de vakantiebestemming uit te geven.

Verwachte vakantie-uitgaven

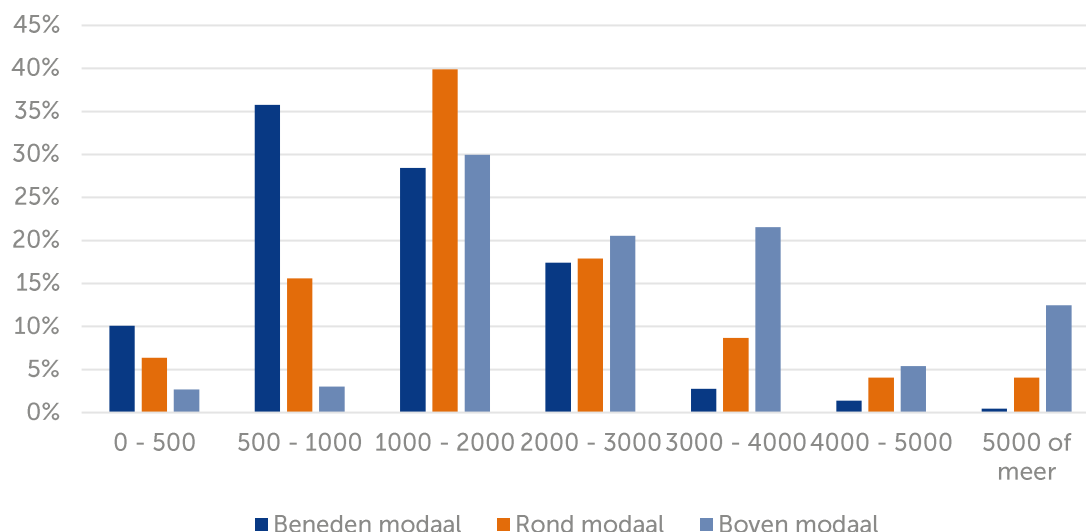
De respondenten op vakantie gaan, vroegen we in te schatten hoeveel geld zij voor het hele huishouden denken te besteden aan de vakantie. Ruim driekwart van hen heeft een indicatie gegeven van dit bedrag. Een kwart wist het niet precies, maar een groot deel van deze groep kon wel bij benadering een bedrag noemen. 5 procent van de respondenten kon geen kostenindicatie geven.

Bijna een derde van de respondenten zegt 1.000 tot 2.000 euro kwijt te zijn aan de vakantie. Gemiddeld denkt men 2.506 euro uit te geven aan vakantie. De helft van de respondenten denkt minder dan 2.000 euro uit te geven en de andere helft meer dan 2.000 euro (de mediaan is 2.000 euro). In 2016 was de mediaan van de vakantie-uitgaven ook 2.000 euro.

Tabel 6: Verwachte uitgaven aan vakantie (n=765)

Uitgaven	%
0 – 500 euro	7
500 – 1.000 euro	18
1.000 – 2.000 euro	31
2.000 – 3.000 euro	18
3.000 – 4.000 euro	12
4.000 – 5.000 euro	4
5.000 euro of meer	6
Weet ik niet	5

Huishoudens met een hoger inkomen denken logischerwijs meer geld uit te geven aan vakantie dan huishoudens met een lager inkomen (zie figuur 4).

Figuur 4: Verwachte uitgaven aan vakantie naar inkomen (n=662)

De respondenten met een gemiddeld en een hoog inkomen verwachten minder te besteden aan vakantie dan die in 2016. De mediaan ligt bij deze groepen 500 euro lager dan in 2016.

Tabel 7: Verwachte uitgaven aan vakantie naar inkomen 2016 (n=583) en 2017 (n=662)

Inkomen	Gemiddelde uitgaven 2016	Mediaan 2016	Gemiddelde uitgaven 2017	Mediaan 2017
Beneden modaal 2016 (n=168) en 2017 (n=210)	€1.625	€1.200	€1.439	€1.200
Rond modaal 2016 (n=207) en 2017 (n=168)	€2.050	€2.000	€2.166	€1.500
Boven modaal 2016 (n=208) en 2017 (n=284)	€3.607	€3.000	€3.481	€2.500

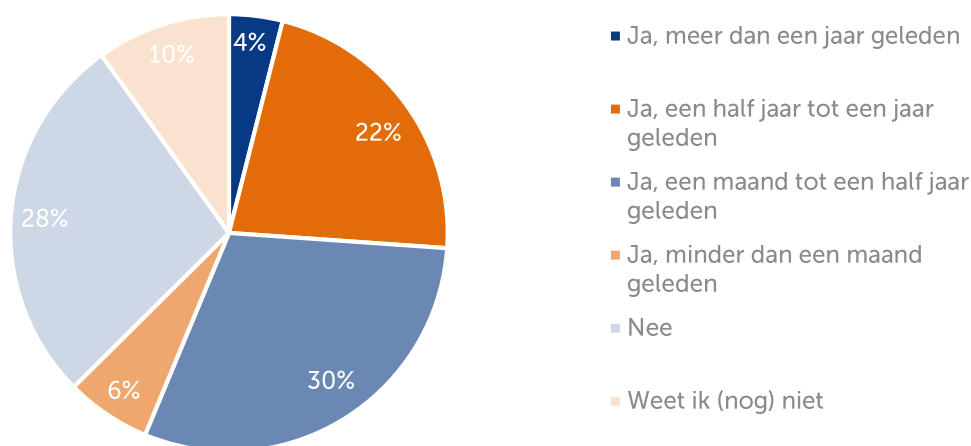
Alleenstaanden denken logischerwijs minder geld uit te geven aan vakantie dan gezinnen en stellen zonder kinderen. De hoogte van de bedragen verschillen weinig van die uit 2016.

Tabel 8: Verwachte uitgaven aan vakantie naar huishoudtype 2016 (n=583) en 2017 (n=662)

Huishoudtype	Gemiddelde uitgaven 2016	Mediaan 2016	Gemiddelde uitgaven 2017	Mediaan 2017
Alleenstaande 2016 (n=106) en 2017 (n=102)	€1.666	€1.250	€1.668	€1.400
Stel zonder kinderen 2016 (n=176) en 2017 (n=223)	€2.794	€2.200	€2.467	€2.000
Gezin 2016 (n=301) en 2017 (n=337)	€2.589	€2.000	€2.773	€2.140

Vakantie boeken

Een groot deel van de mensen die op vakantie gaan, heeft de vakantie al geboekt: 69 procent.

Figuur 5: Moment van boeken van de vakantie (n=765)

Respondenten in de leeftijd van 45-65 jaar die wel op vakantie gaan, hebben het vaakst nog niet geboekt. In de groep respondenten die wel al een vakantie hebben geboekt, zijn de 25- tot 44-jarigen het best vertegenwoordigd.

Tabel 9: Moment van boeken naar leeftijd (n=765)

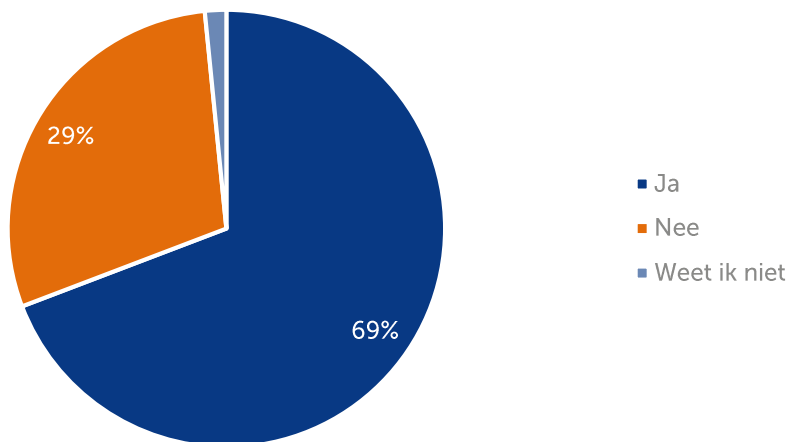
	onder 25 %	25-34 %	35-44 %	45-54 %	55-65 %
Ja, meer dan een jaar geleden	<u>12</u>	2	5	2	<u>1</u>
Ja, een half jaar tot een jaar geleden	<u>18</u>	<u>40</u>	26	22	<u>16</u>
Ja, een maand tot een half jaar geleden	38	36	40	28	27
Ja, minder dan een maand geleden	5	7	8	7	7
Nee	27	<u>15</u>	<u>20</u>	<u>40</u>	<u>50</u>

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

In 2016 had 69 procent van de respondenten de vakantie al geboekt. 4 procent deed dat meer dan een jaar geleden, 23 procent een half jaar tot een jaar geleden, 34 procent een maand tot een half jaar geleden en 8 procent minder dan een maand geleden. 31 procent had de vakantie nog niet geboekt.

Uitgerekend of men het kan betalen

We vroegen de respondenten of zij van te voren hebben uitgerekend of zij hun belangrijkste vakantie kunnen betalen. 69 procent van de respondenten zegt dat zij dit inderdaad hebben gedaan. Ongeveer een derde heeft dit niet gedaan en 2 procent weet dit niet. Respondenten jonger dan 25 jaar hebben vaker dan gemiddeld niet uitgerekend of zij de vakantie kunnen betalen (18 procent), terwijl 45 procent van de 55- tot 65-jarigen dat juist wel heeft gedaan.

Figuur 6: Vooraf berekend of men de belangrijkste vakantie kon betalen (n=532)

In 2016 had 71 procent van de respondenten uitgerekend of zij de vakantie konden betalen. 27 procent had dat niet gedaan.

Een bedrag reserveren

We vroegen de respondenten of zij een bepaald bedrag reserveren dat zij *tijdens* de vakantie per dag of per week besteden. Hierbij gaat het om uitgaven die men heeft als men op de vakantiebestemming is, dus niet de reiskosten of de kosten van de accommodatie. De helft van de respondenten reserveert daar niet voor.

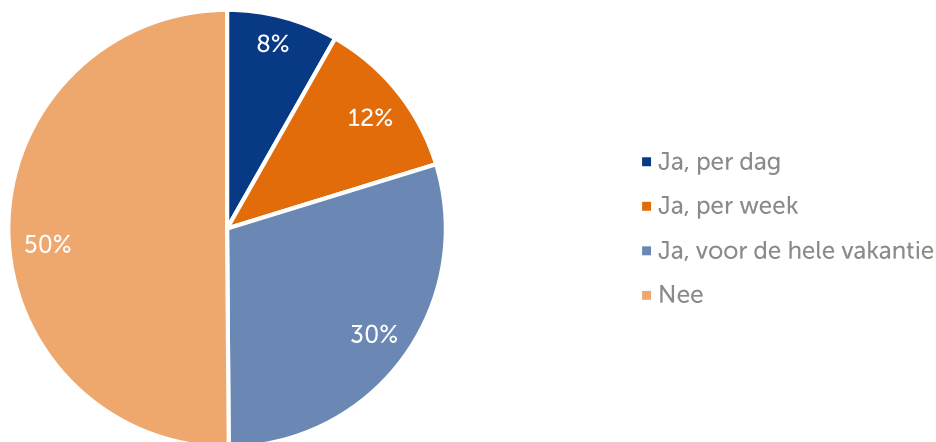
Respondenten die dat wel doen, kunnen een bedrag reserveren per dag, per week of voor de hele vakantie.

De bedragen zijn:

- reservering per dag: gemiddeld 99 euro, mediaan 100 euro;
- reservering per week: gemiddeld 297 euro, mediaan 146 euro;
- reservering voor de hele vakantie: gemiddeld 1.594 euro, mediaan 1.125 euro.

Het gemiddelde voor alle respondenten die geld reserveren om te besteden op de vakantiebestemming, bedraagt 91 euro per dag. De mediaan is 65 euro per dag.

Ouderen reserveren minder vaak een bedrag om te besteden op de vakantiebestemming dan jongeren. 69 procent van de respondenten in de leeftijd van 55 tot 65 jaar reserveert niet, tegen 30 procent van de 15- tot 25-jarigen.

Figuur 7: Een bedrag reserveren om te besteden op de vakantiebestemming (n=765)

In 2016 reserveerde 54 procent van de respondenten geen bedrag om te kunnen besteden op de vakantiebestemming. 8 procent reserveerde een bedrag per dag, 11 procent een bedrag per week en 27 procent reserveerde een bedrag voor de hele vakantie.

Financiering vakantie

Respondenten die op vakantie gaan, financieren dat het vaakst van spaargeld, geld van de lopende rekening en vakantiegeld (respectievelijk 45, 44 en 41 procent). Het komt vrijwel niet voor dat mensen hun vakantie betalen van een lening of op afbetaling.

Tabel 10: Financiering vakantie (n=765)

Betaling	%
Met spaargeld	45
Van de lopende rekening	44
Met vakantiegeld	41
Via een lening	1
Op afbetaling	2
Zeg ik liever niet	2
Weet ik niet	1
Anders	1

3. Vakantiegeld

Uit de resultaten blijkt dat mensen nog steeds het liefst vakantiegeld in één keer krijgen uitbetaald in mei/juni. In 2002 stelden we deze vraag ook aan de respondenten. Toen bleek 92 procent het vakantiegeld het liefst eenmaal per jaar te ontvangen in plaats van verdeeld over het hele jaar.

De hoogte van het vakantiegeld valt een derde van de respondenten tegen. Voor een derde valt het bedrag mee en voor een derde is het zoals verwacht. Vakantiegeld wordt het vaakst uitgegeven aan vakantie en sparen. Mensen die niet op vakantie gaan, sparen van het vakantiegeld, of lossen er schulden en betalingsachterstanden mee af. Zij doen er ook vaak niets speciaals mee, het wordt vaak toegevoegd aan het totaal beschikbare budget.

3.1 Moment van uitbetalen

De meeste respondenten krijgen hun vakantiegeld in één keer uitbetaald, in de maand mei of juni. 13 procent krijgt iedere maand een deel van het vakantiegeld uitbetaald. Respondenten die 'anders' invulden bij deze vraag, mogen vaak zelf kiezen wanneer het vakantiegeld wordt uitbetaald.

Tabel 11: moment van uitbetalen vakantiegeld (n=994)

	%
Iedere maand een deel	13
In één keer in mei/juni	84
Anders	3

In 2016 was de verdeling gelijk aan die in 2017. 13 procent kreeg iedere maand een deel van het vakantiegeld, 84 procent kreeg het vakantiegeld in één keer uitbetaald, 3 procent antwoordde 'anders'.

Vakantiegeld iedere maand

Bijna 80 procent van de respondenten die iedere maand een deel van het vakantiegeld krijgt, zou dat anders willen. Iets meer dan de helft zou het liever per jaar krijgen en een vijfde per kwartaal. Slechts 23 procent is tevreden met het maandelijkse vakantiegeld.

Tabel 12: Tevredenheid met het maandelijkse vakantiegeld (n=131)

	%
Liever per jaar	56
Liever per kwartaal	21
Goed zo	23

In 2016 zei 50 procent van de respondenten dat zij het vakantiegeld liever per jaar zouden ontvangen. 17 procent zou het liever per kwartaal krijgen en 29 procent was tevreden met de huidige manier van uitbetalen.

Vakantiegeld per jaar

De respondenten die het vakantiegeld in één keer ontvangen in mei of juni, zijn daar tevreden mee. 88 procent vindt het goed zo. Slechts 12 procent zou het anders willen.

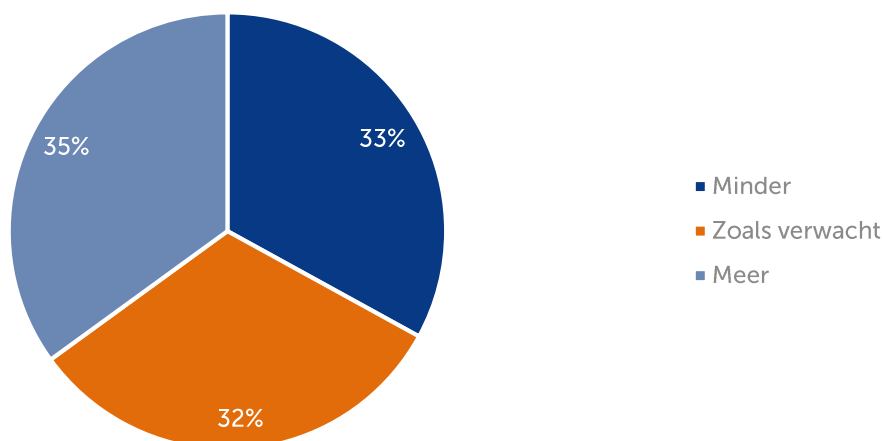
Tabel 13: Tevredenheid met het jaarlijkse vakantiegeld (n=837)

	%
Liever in een andere maand	4
Liever iedere maand een deel	7
Goed zo	88
Anders	1

In 2016 zei 90 procent van de respondenten dat zij tevreden waren met de uitbetaling per jaar. 4 procent had het vakantiegeld liever in een andere maand gekregen. 6 procent zou liever iedere maand een deel van het vakantiegeld ontvangen.

3.2 Verwachting hoogte vakantiegeld

Een groot deel van de respondenten krijgt het bedrag aan vakantiegeld dat zij verwachtten (32 procent). Twee op de drie respondenten heeft echter een ander bedrag gekregen dan verwacht. Iets meer respondenten krijgen meer vakantiegeld dan verwacht (35 procent) dan minder dan verwacht (33 procent).

Figuur 8: Hoogte vakantiegeld (n = 746)

In 2016 kreeg 33 procent van de respondenten minder vakantiegeld dan verwacht. 38 procent kreeg zoveel geld als verwacht en 29 procent kreeg meer vakantiegeld dan verwacht.

3.3 Bestemming vakantiegeld

In tabel 14 staat waar mensen hun vakantiegeld aan uitgeven. De meeste respondenten gebruiken hun vakantiegeld voor de vakantie (45 procent). Daarna wordt er het meest gespaard van vakantiegeld, 38 procent spaart (een deel van) vakantiegeld. Een op de vijf respondenten zegt het vakantiegeld toe te voegen aan het totaal beschikbare budget. Mensen die hun vakantiegeld voor iets anders zeggen te gebruiken, noemen vaak kleding kopen, belasting betalen of onderhoud van de auto als bestemming.

Tabel 14: Bestemming vakantiegeld (meerdere antwoorden mogelijk)

	2002** (n=400) %	2010 (n=500) %	2015 (n=872) %	2016 (n=933) %	2017 (n=913) %
Vakantie	49	45	43	43	45
Sparen	22	24	36	39	38
Niets speciaals, het komt op de grote hoop	*	*	16	14	19
Korte uitstapjes	*	*	16	14	16
Aflossen van schulden of betalingsachterstanden	*	13	12	14	15
Grote aankopen	6	8	13	13	12
Huishoudelijke uitgaven	7	13	13	14	10
Achter de hand houden voor het geval mijn inkomen gaat dalen	*	9	9	8	9
Tekorten op de lopende rekeningen (roodstand)	*	10	9	10	8
Verhuizing of verbouwing	*	*	*	9	8
Weet ik niet	2	14	3	3	4
Beleggen	1	0	*	3	3
Anders	5	3	6	6	3

* Deze antwoordoptie was er niet in 2010 of 2015.

* In 2002 waren er enkele andere antwoordmogelijkheden die niet thuishoren in de huidige indeling, daarom is ervoor gekozen deze weg te laten en tellen de getallen niet op tot (meer dan) 100 procent.

“Ik had dit jaar een hoge naheffing van de Belastingdienst, daar besteed ik mijn vakantiegeld aan”

“Ik doe een extra aflossing van de hypotheek”

“Ik gebruik mijn vakantiegeld om kleding van te kopen en andere kleine dingen”

Tabel 15 maakt onderscheid naar inkomen bij de bestemming van het vakantiegeld. Respondenten met een hoger inkomen, besteden het vakantiegeld vaker aan vakantie dan respondenten met lagere inkomens. Ook gebruiken ze het vaker om van te sparen en voor een verhuizing of verbouwing. 10 procent van de respondenten met een bovenmodaal inkomen, belegt het vakantiegeld. Respondenten met een lager inkomen, gebruiken vakantiegeld vaker om schulden of betalingsachterstanden af te lossen.

Tabel 15: Bestemming vakantiegeld naar inkomen in 2016 (n=933) en 2017 (n=825)
(meerdere antwoorden mogelijk)

	Beneden modaal		Rond modaal		Boven modaal	
	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %
Vakantie	32	<u>41</u>	43	45	57	<u>54</u>
Sparen	35	<u>31</u>	41	39	42	<u>42</u>
Niets speciaals, het komt op de grote hoop	16	20	11	18	16	19
Korte uitstapjes	16	17	11	15	14	15
Aflossen van schulden of betalingsachterstanden	16	<u>20</u>	13	13	13	<u>11</u>
Grote aankopen	10	12	14	10	15	13
Huishoudelijke uitgaven	15	11	15	8	13	11
Achter de hand houden voor het geval mijn inkomen gaat dalen	12	11	6	7	9	10
Tekorten op de lopende rekeningen (roodstand)	10	10	9	7	10	8
Verhuizing of verbouwing	6	<u>4</u>	10	8	13	<u>13</u>
Weet ik niet	5	3	2	3	2	4
Beleggen	1	<u>2</u>	2	<u>1</u>	5	<u>10</u>
Anders	6	3	7	5	3	2

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde dat jaar.*

Respondenten die niet op vakantie gaan, besteden het vakantiegeld vaker aan het aflossen van schulden en betalingsachterstanden. Daarnaast zeggen zij vaker niets speciaals met het vakantiegeld te doen, het wordt toegevoegd aan het totaal beschikbare budget. Respondenten die wel op vakantie gaan, besteden het vakantiegeld vaker aan vakantie, sparen en beleggen.

Van de respondenten die niet op vakantie gaan, besteedt 7 procent het vakantiegeld toch aan vakantie. Waarschijnlijk gaan zij korter dan zes dagen op vakantie.

Tabel 16: Bestemming vakantiegeld wel en niet op vakantie (n=818)

	Niet op vakantie		Wel op vakantie	
	2016 %	2017 %	2016 %	2017 %
Vakantie	7	<u>7</u>	60	<u>62</u>
Sparen	31	<u>32</u>	42	<u>41</u>
Niets speciaals, het komt op de grote hoop	15	<u>32</u>	15	<u>15</u>
Korte uitstapjes	16	12	16	18
Aflossen van schulden of betalingsachterstanden	24	<u>21</u>	10	11
Grote aankopen	14	12	11	<u>11</u>
Huishoudelijke uitgaven	19	15	12	8
Achter de hand houden voor het geval mijn inkomen gaat dalen	11	9	7	9
Tekorten op de lopende rekeningen (roodstand)	16	9	7	7
Verhuizing of verbouwing	8	7	9	7
Weet ik niet	3	4	3	2
Beleggen	1	<u>0</u>	3	<u>5</u>
Anders	12	<u>8</u>	3	<u>2</u>

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde dat jaar.*

Moment van uitbetalen en bestemming vakantiegeld

Respondenten die vakantiegeld in één keer ontvangen in mei of juni, gebruiken dit vaker voor sparen en vakantie. Respondenten die het vakantiegeld per maand krijgen uitbetaald, zeggen vaker er niets speciaals mee te doen en het toe te voegen aan het totaal beschikbare budget.

Tabel 17: Bestemming vakantiegeld moment uitbetalen vakantie (n=891)

	Maandelijks (n=127)	Jaarlijks (n=764)
Vakantie	<u>33</u>	<u>48</u>
Sparen	<u>27</u>	<u>40</u>
Niets speciaals, het komt op de grote hoop	<u>38</u>	<u>16</u>
Korte uitstapjes	21	16
Aflossen van schulden of betalingsachterstanden	10	16
Grote aankopen	10	12
Huishoudelijke uitgaven	13	9
Achter de hand houden voor het geval mijn inkomen gaat dalen	7	10
Tekorten op de lopende rekeningen (roodstand)	5	9
Verhuizing of verbouwing	9	8
Weet ik niet	2	4
Beleggen	5	3
Anders	1	3

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Sparen vakantiegeld

Van de respondenten zegt 38 procent het vakantiegeld te gebruiken om te sparen. In onderstaande tabel staan de spaardoelen. Mensen blijken vooral te sparen voor onverwachtse uitgaven.

Respondenten die bij deze vraag 'anders' aanklikten, vulden vaak in dat zij sparen voor het aflossen van de hypotheek, het pensioen of een sabbatical.

Tabel 18: Doel van spaargeld (n=346)

	%
Vakantie	28
Grote uitgave	30
Onverwachte uitgaven	46
Niets specifiek	30
Anders	3

“Om het eigen risico achter de hand te hebben en de belastingen dit jaar te betalen, spaar ik mijn vakantiegeld”

Andere spaarmomenten

We vroegen de respondenten die sparen van het vakantiegeld, of zij ook op andere momenten sparen. Slechts 2 procent van de respondenten zegt alleen vakantiegeld te sparen. Het grootste gedeelte (66 procent) spaart iedere maand.

Tabel 19: Moment van sparen (n=346)

	%
Ja, iedere maand	66
Ja, wanneer er geld overblijft	41
Ja, ik spaar ook op andere momenten	22
Nee, ik spaar alleen mijn vakantiegeld	2

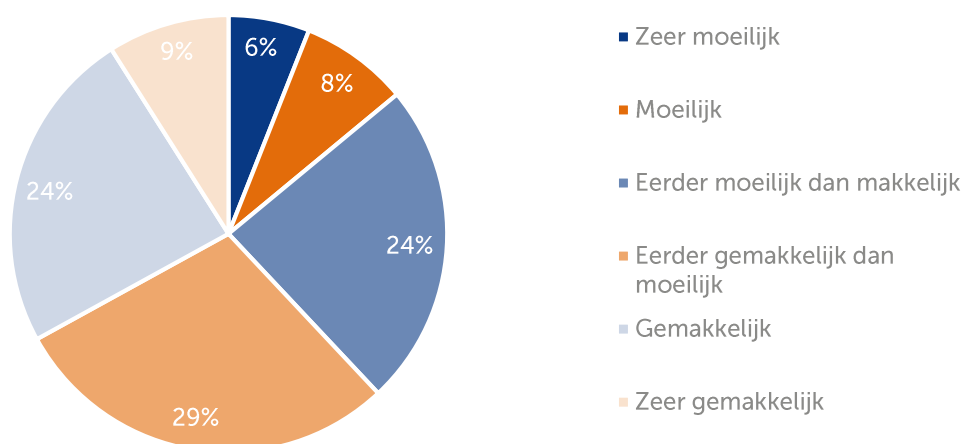
4. Moeilijk rondkomen

Mensen die moeilijk rondkomen gaan logischerwijs vaker niet op vakantie dan mensen die makkelijk rondkomen. Als zij wel op vakantie gaan, betalen ze de vakantie vaak van het vakantiegeld. Respondenten die makkelijk rondkomen, betalen de vakantie vaak van geld op de lopende rekening. Respondenten die moeilijk rondkomen, wachten langer met boeken dan mensen die makkelijk rondkomen. Ze wachten dus tot het vakantiegeld binnen is. Ze rekenen ook vaker uit of zij de vakantie kunnen betalen dan respondenten die makkelijk rondkomen.

Het vakantiegeld wordt dus deels gebruikt om de vakantie van te betalen. Een groot deel van de respondenten die moeilijk rondkomen, gebruikt het vakantiegeld om schulden en betalingsachterstanden af te lossen, voor huishoudelijke uitgaven of om tekorten op de lopende rekening aan te vullen. Respondenten die moeilijk rondkomen, sparen minder vaak het vakantiegeld dan mensen die makkelijk rondkomen.

Vakantie en moeilijk rondkomen

Van de respondenten aan deze enquête zegt 38 procent moeilijk rond te komen. Grafiek 9 toont de verdeling.

Figuur 9: Rondkomen (n=1.143)

Respondenten met een inkomen beneden modaal hebben logischerwijs vaker moeite met rondkomen dan respondenten met een bovenmodaal inkomen. Toch komt 16 procent van de respondenten met een bovenmodaal inkomen, nog moeilijk rond.

Tabel 20: Rondkomen en inkomen (n=1.035)

	Makkelijk rondkomen %	Moeilijk rondkomen %
Beneden modaal	<u>36</u>	<u>64</u>
Rond modaal	<u>75</u>	<u>25</u>
Boven modaal	<u>84</u>	<u>16</u>

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Respondenten die moeilijk rondkomen, gaan vaker niet op vakantie. Zij gaan net zo vaak één keer op vakantie als respondenten die makkelijk rondkomen, maar minder vaak twee keer of meer.

Tabel 21: Aantal vakanties naar rondkomen (n=1.144)

	Makkelijk rondkomen	Moeilijk rondkomen
	%	%
Nee	<u>15</u>	<u>34</u>
1 keer	38	38
2 keer	<u>27</u>	<u>11</u>
3 keer	<u>7</u>	<u>1</u>
Meer dan 3 keer	5	3
Weet ik (nog) niet	10	13

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Niet op vakantie

Respondenten die moeilijk rondkomen gaan niet op vakantie, omdat vakantie te duur is (58 procent tegen gemiddeld 42 procent). Respondenten die makkelijk rondkomen, noemen vaker als reden dat zij liever andere dingen doen met het geld (40 procent tegen gemiddeld 30 procent).

Betalen vakantie

Respondenten die moeilijk rondkomen, betalen de vakantie vaker van het vakantiegeld. Respondenten die makkelijk rondkomen, betalen de vakantie van het geld op de lopende rekening.

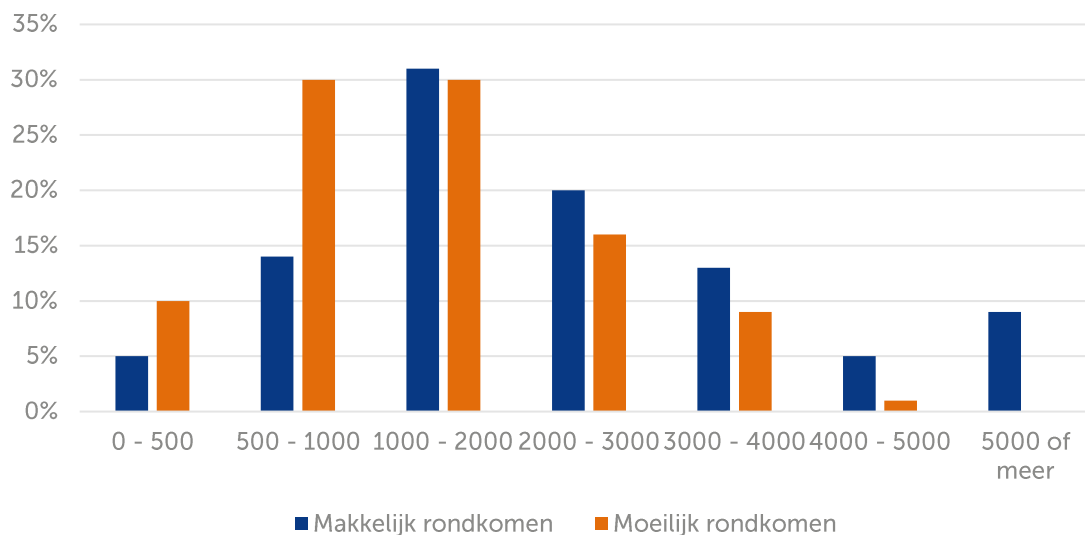
Tabel 22: Betalen vakantie (n=766)

	Makkelijk rondkomen	Moeilijk rondkomen
	%	%
Van de lopende rekening	<u>51</u>	<u>29</u>
Met spaargeld	47	41
Met vakantiegeld	<u>35</u>	<u>58</u>
Via een lening	1	2
Op afbetaling	1	3
Zeg ik liever niet	2	3

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Kosten vakantie

Respondenten die moeilijk rondkomen, geven minder uit aan vakantie dan mensen die gemakkelijk rondkomen. Figuur 10 laat de verhouding zien tussen beide groepen.

Figuur 10: Kosten vakantie (n=763)

Vakantie geboekt

Respondenten die moeilijk rondkomen, hebben minder vaak de vakantie nog niet geboekt op moment dat we de vragenlijst afnamen. Zij hebben vaker dan mensen die makkelijk rondkomen, al meer dan een jaar geleden geboekt of juist minder dan een maand geleden.

Tabel 23: Moment van boeken van de vakantie (n=767)

	Makkelijk rondkomen	Moeilijk rondkomen
	%	%
Meer dan een jaar geleden	<u>3</u>	<u>8</u>
Een half jaar tot een jaar geleden	24	26
Een maand tot een half jaar geleden	34	32
Minder dan een maand geleden	<u>5</u>	<u>11</u>
Nog niet geboekt	<u>33</u>	<u>24</u>

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Uitgerekend

Respondenten die moeilijk rondkomen, hebben vaker uitgerekend of zij de vakantie kunnen betalen dan mensen die makkelijk rondkomen.

Tabel 24: Uitgerekend of zij de vakantie kunnen betalen (n=531)

	Makkelijk rondkomen	Moeilijk rondkomen
	%	%
Ja	<u>64</u>	<u>80</u>
Nee	<u>34</u>	<u>20</u>
Weet ik niet	2	1

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Reserveren op vakantie

Respondenten die moeilijk rondkomen zeggen vaker dat zij geld reserveren om te besteden op de vakantiebestemming, dan mensen die makkelijk rondkomen.

Tabel 25: Reserveren op vakantie (n=764)

	Makkelijk rondkomen	Moeilijk rondkomen
	%	%
Per dag	<u>6</u>	<u>13</u>
Per week	<u>10</u>	<u>17</u>
Voor de hele vakantie	<u>27</u>	<u>37</u>
Nee	<u>57</u>	<u>33</u>

* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

Hoogte vakantiegeld

Of het vakantiegeld overeenkomt met het bedrag dat de respondenten verwachtten, hangt af van de mate waarin zij kunnen rondkomen. Respondenten die moeilijk rondkomen, krijgen vaker minder vakantiegeld dan zij hadden verwacht dan mensen die gemakkelijk rondkomen (44 procent krijgt minder dan verwacht, tegen gemiddeld 33 procent). Ook respondenten die wel eens rood staan, krijgen vaak een lager bedrag dan waarop zij rekenden (37 procent krijgt minder dan verwacht, tegen gemiddeld 33 procent).

Bestemming vakantiegeld

Respondenten die makkelijk rondkomen, sparen vaker van hun vakantiegeld dan respondenten die moeilijk rondkomen. Respondenten die moeilijk rondkomen, gebruiken vakantiegeld weer vaker om schulden of betalingsachterstanden af te lossen, voor huishoudelijke uitgaven en om tekorten op de lopende rekeningen aan te vullen.

Tabel 26: Bestemming vakantiegeld naar rondkomen (n=764)

	Makkelijk rondkomen	Moeilijk rondkomen
	%	%
Vakantie	48	42
Sparen	<u>48</u>	<u>22</u>
Niets speciaals, het komt op de grote hoop	20	16
Korte uitstapjes	15	18
Aflossen van schulden of betalingsachterstanden	<u>8</u>	<u>25</u>
Grote aankopen	12	11
Huishoudelijke uitgaven	<u>7</u>	<u>15</u>
Achter de hand houden voor het geval mijn inkomen gaat dalen	9	9
Tekorten op de lopende rekeningen (roodstand)	<u>5</u>	<u>14</u>
Verhuizing of verbouwing	8	8
Weet ik niet	3	4
Beleggen	<u>5</u>	<u>1</u>
Anders	3	3

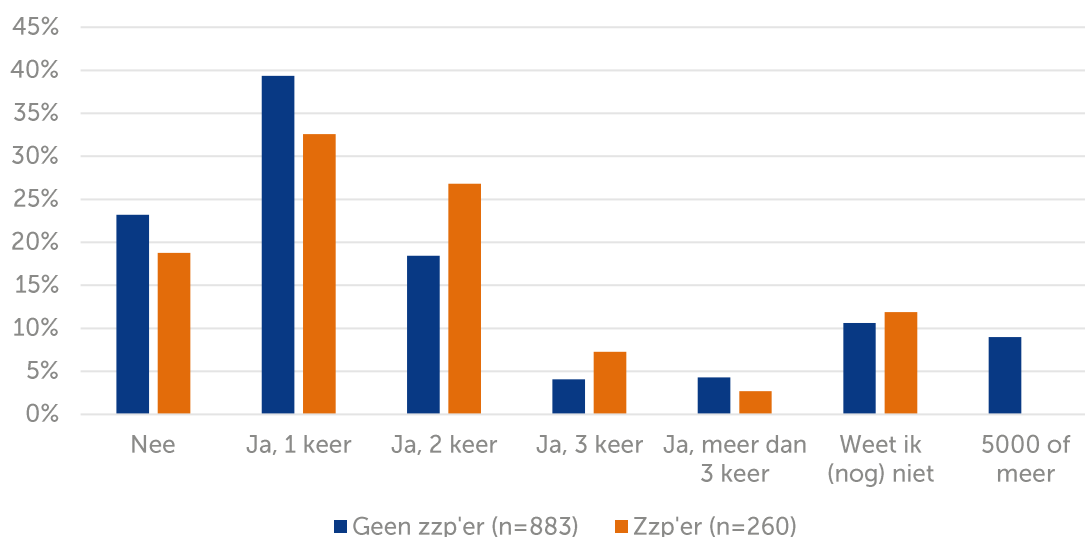
* *Onderstreept wijkt significant af van het algemeen gemiddelde.*

5. Zzp'ers

Zzp'ers gaan niet minder vaak op vakantie dan mensen die in loondienst werken, of die een uitkering hebben of pensioen. Bijna de helft van de zzp'ers reserveert geld voor de vakantie. In vergelijking met 2016 sparen zzp'ers minder vaak een vast bedrag en zetten zij vaker geld opzij dat zij overhouden. Zzp'ers hebben vaker dan anderen hun vakantie nog niet geboekt op het moment dat we de vragenlijst afnamen.

Aantal keren op vakantie

In deze enquête besteden we apart aandacht aan zzp'ers, omdat zij wellicht minder vaak geld opzij zetten voor vakantie dan mensen die vakantiegeld krijgen. We vroegen de zzp'ers hoe vaak zij op vakantie gaan. Hun antwoord wijkt niet significant af van het gemiddelde. Zzp'ers gaan even vaak op vakantie als mensen die in loondienst werken, of die een uitkering hebben of pensioen.

Figuur 11: Aantal keren op vakantie (n=1.143)

In 2016 gingen zzp'ers ook even vaak op vakantie als mensen die in loondienst werken, of die een uitkering hebben of pensioen.

Bijna de helft van de zzp'ers zet geld opzij voor vakantie

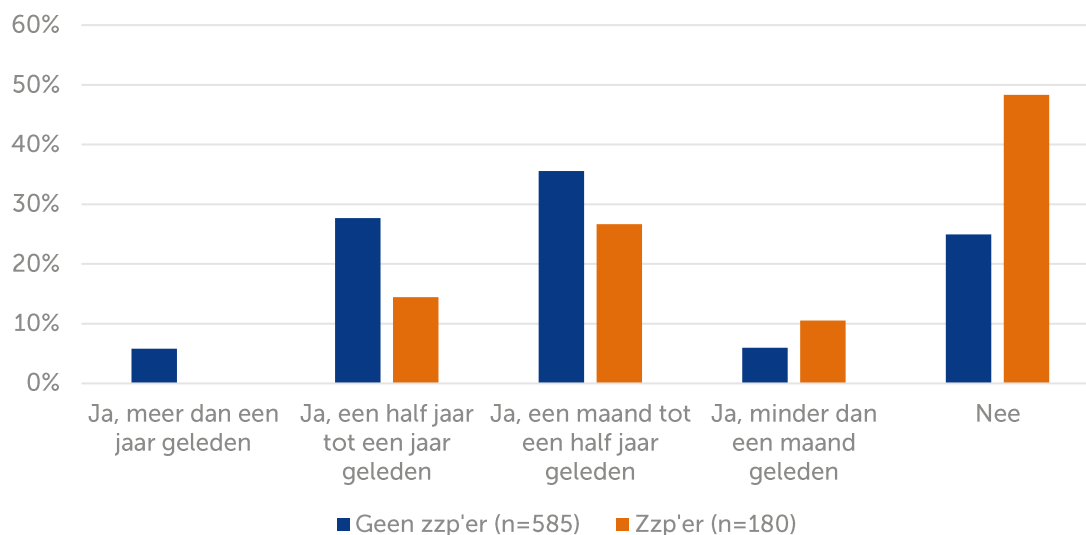
De zzp'ers die op vakantie gaan, vroegen wij of zij op een andere manier geld reserveren voor de vakantie. 48 procent van de zzp'ers blijkt dat wel te doen, 52 procent niet. Zzp'ers sparen nu minder vaak een vast bedrag en zetten vaker opzij wat zij overhouden, dan in 2016.

Tabel 27: Geld reserveren voor vakantie door zzp'er 2016 (n=99) en 2017 (n=116)

	2016	2017
	%	%
Ja, ik spaar iedere maand een vast bedrag	21	12
Ja, ik zet opzij wat ik overhoud	20	36
Nee, ik heb al voldoende geld achter de hand voor mijn vakantie	31	31
Nee, ik kijk tegen die tijd wel of er voldoende geld op mijn rekening staat	27	21

Zzp'ers boeken hun vakantie later

Vaker dan respondenten met een inkomen uit loondienst, een uitkering of pensioen, hebben zzp'ers hun vakantie nog niet geboekt op het moment dat we de vragenlijst afnamen. 48 procent had toen nog niet geboekt, tegen 25 procent van de respondenten met een inkomen uit loon, uitkering of pensioen.

Figuur 12: Moment van boeken vakantie (n=765)

Ook in 2016 hadden zzp'ers vaker dan respondenten met een inkomen uit loon, uitkering of pensioen hun vakantie nog niet geboekt op het moment dat we de vragenlijst afnamen. 43 procent van de zzp'ers had toen nog niet geboekt, tegen 28 procent van de respondenten met een inkomen uit loon, uitkering of pensioen.

Bijlage 1 | Achtergrondkenmerken

Tabel 28 beschrijft de steekproef zoals deze er ongewogen uitziet, hij wordt hierbij vergeleken met de verdeling van de Nederlandse bevolking. Op basis van deze gegevens heeft de weging plaatsgevonden.

Tabel 28: Achtergrondkenmerken (n=1.146)

		Ongewogen steekproef %	Gewogen steekproef %	In Nederland %
Geslacht	Man	52	50	50
	Vrouw	48	50	50
Leeftijd	18-24	12	18	13
	25-34	24	19	19
	35-44	19	19	23
	45-54	25	23	23
	55-64	21	21	22
Inkomen	<12.000	27	10	9
	12.000-18.000	13	18	11
	18.000-24.000	13	12	15
	24.000-30.000	14	13	12
	30.000-36.000	11	11	11
	36.000-42.000	8	7	10
	42.000-48.000	5	12	9
	48.000-60.000	5	9	12
>60.000	4	8	12	

Bron: CBS, 2014

Tabel 29: Inkomstenbron (n=1.143)

	%
Inkomsten uit loondienst	66
Werk als zelfstandige	23
Pensioen	2
Uitkering	5
Studiefinanciering	2
Anders	3

Op een aantal plaatsen in de enquête vergelijken we de resultaten naar inkomen beneden, rond en boven modaal. In tabel 29 staat de verdeling. In 2017 bedraagt het netto modale inkomen van een eenpersoonshuishouden 2.155 euro per maand. Voor een tweepersoonshuishouden gaan we uit van anderhalf keer modaal, dus 3.232 euro netto per maand.

Tabel 30: Verdeling inkomens (n=1.146)

	Alleenstaand	Meerpersoons
Beneden modaal	< €1.500	< €2.500
Rond modaal	€1.500 - €2.500	€2.500 - €3.500
Boven modaal	> €2.500	> €3.500

Tabel 31: Indeling netto besteedbaar huishoudinkomen (bedrag in euro's per maand)

	Alleenstaand	Meerpersoons	Ongewogen %	Gewogen %
beneden modaal	< €1.500	< €2.500	56	42
rond modaal	€1.500 – €2.500	€2.500 - €3.500	28	25
boven modaal	> €2.500	> €3.500	16	33

Tabel 32: Indeling netto besteedbaar huishoudinkomen (bedrag in euro's per maand)

	eenpersoonshuishoudens	meerpersoonshuishoudens	%
beneden modaal	1.396	1.136	37
rond modaal	1062	958	29
boven modaal	312	2.025	34
totaal	2.270	4.119	100

Bron: CBS, 2014